

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

Sayı : 72044944/<...>/<...> 330

Konu : Kurum rücuen alacaklarının

Geçici 64 üncü madde uyarınca

yapılandırılmasına ilişkin usul ve esaslar

<...> 24.06.2015

GENELGE
2015/ 17

Bilindiği üzere, 04/04/2015 tarihli ve 6645 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Dair Kanun 23/04/2015 tarihli ve 29335 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Anılan Kanununun 57 nci maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa Geçici 64 üncü madde eklenmiş olup, 23/04/2015 tarihinden itibaren yürürlüğe giren söz konusu geçici madde ile İşverenlerin ve/veya üçüncü şahısların, 31/12/2014 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bu Kanununun 14 üncü, 21 inci, 23 üncü, 39 uncu ve 76 ncı maddeleri, kazası ve meslek hastalığı, hastalık, malullük, adi malullük ve ölüm hâlleri ile sigortalıya, genel sağlık sigortalısına veya bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere yönelik fiiller nedeniyle, kesinleşmiş mahkeme kararı sonucu ödemekle yükümlü buldukları her türlü borçlarının yapılandırılmasına imkan tanınmış olup, diğer bir kısım hususlar yönünden ise 6552 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanuna eklenen Geçici 60 ıncı maddenin dördüncü fıkrasının (b) ve (c) bentleri, yedinci, sekizinci, onuncu, on beşinci ve on sekizinci fıkralarının bu maddeden yararlanmak için başvuranlar hakkında da uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu düzenleme doğrultusunda uygulama birliğinin sağlanması bakımından yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır.

Yapılandırma başvuru süresi, yeri ve şekli:

Geçici 64 üncü maddenin üçüncü fıkrası kapsamında maddede öngörülen yapılandırma hükümlerinden yararlanabilmek için; en geç 31/07/2015 tarihine kadar (bu tarih dahil) sosyal güvenlik il müdürlükleri ve/veya sosyal güvenlik merkezlerinde bulunan hukuk servislerine yazılı başvuruda bulunulması gerekmektedir.

Kapsama giren alacakların yapılandırılması usulü:

Geçici 64 üncü maddenin birinci fıkrasında; işverenlerin ve/veya üçüncü şahısların, iş kazası ve meslek hastalığı, hastalık, malullük, adi malullük ve ölüm hâlleri ile sigortalıya, genel sağlık sigortalısına veya bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere yönelik fiiller nedeniyle, kesinleşmiş mahkeme kararı sonucu ödemekle yükümlü buldukları her türlü borçlarına, kanuni faiz uygulanan sürenin başlangıcından bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen şekilde ve süre içinde ödenmesi hâlinde bu borçlara uygulanan kanuni faizin tahsilinden vazgeçileceği,

İkinci fıkrasında; söz konusu mahkeme kararlarına ilişkin yargılama giderleri ile vekâlet ücretinin, peşin ödeme hâlinde peşin ödeme tarihi, taksitle ödeme hâlinde son taksit tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınıp hesaplanarak son taksit tutarıyla birlikte defaten yatırılacağı öngörülmüştür.

Bu nedenle, Geçici 64 üncü madde uyarınca yapılandırma başvurusunda bulunan borçluların, ödeyecekleri tutarlar, kesinleşmiş kararda yer alan asıl alacak için ayrı, yargılama giderleri ile vekalet ücreti için ayrı hesaplanacaktır.

Söz konusu maddenin altıncı fıkrasında ise; 5510 sayılı Kanunun Geçici 60 ıncı maddesinin dördüncü fıkrasının (b) ve (c) bentleri, yedinci, sekizinci, onuncu, on beşinci ve on sekizinci fıkralarının bu maddeden yararlanmak için başvuranlar hakkında da uygulanacağı düzenlenmiştir.

Geçici 60 ıncı maddenin dördüncü fıkrasının (b) bendinde;

"Bu madde hükümlerine göre hesaplanan tutarın taksitle ödenmek istenmesi hâlinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla, borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, on iki veya on sekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz."

(c) bendinde,

"Taksitle yapılacak ödemelerde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

1) Altı eşit taksit için (1,05),

2) Dokuz eşit taksit için (1,07),

3) On iki eşit taksit için (1,10),

4) On sekiz eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler hâlinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır.

Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması hâlinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir."

Yedinci fıkrasında;

"Taksit tutarının %10'unu aşmamak şartıyla 5 Türk lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu madde hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz."

Sekizinci fıkrasında,

"Ödeme hakkının kaybedilmiş olması hâlinde, borçlular ödedikleri tutar kadar bu madde hükmünden yararlandırılırlar."

Onuncu fıkrasında;

"Bu maddeye göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir."

Onbeşinci fıkrasında;

"Bu madde kapsamına giren alacaklara karşılık bu maddenin yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarların bu madde hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz."

Onsekizinci fıkrasında ise;

"Bu maddede geçen Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabiri, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını ifade eder. Bu madde hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu maddenin yayımlandığı ay için uygulanması gereken Yİ-ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu maddenin yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınır." düzenlemeleri yer almaktadır.

Buna göre, hesaplanan tutarın taksitle ödenmek istenmesi halinde, borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şart olup, tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamayacaktır.

Taksitle yapılacak ödemelerde belirlenen tutar, altı eşit taksit için (1,05), dokuz eşit taksit için (1,07), oniki eşit taksit için (1,10), onsekiz eşit taksit için (1,15) katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanıp, bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara

tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutarın ilgili katsayıya göre düzeltilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda, kapsama giren borçlarını Geçici 64 üncü maddeye göre yapılandırmak amacıyla başvuruda bulunan borçluların, borçlarını ne şekilde (peşin veya taksitle) ödeyecekleri ve taksitle ödeme yolunu tercih etmeleri halinde kesinleşmiş her bir mahkeme kararı için talep ettikleri taksit sayısını yazılı başvuruda belirtmeleri gerekmektedir.

Başvuruda borcun ne şekilde ödeneceği belirtilmemiş ise azami taksit süresinin seçilmiş olduğu kabul edilecektir.

Diğer taraftan, Geçici 64 üncü maddenin ikinci fıkrası uyarınca, yapılandırmaya konu kesinleşmiş mahkeme kararına ilişkin yargılama giderleri ile vekâlet ücretinin, peşin ödeme hâlinde peşin ödeme tarihi, taksitle ödeme hâlinde son taksit tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınıp hesaplanarak son taksit tutarıyla birlikte defaten yatırılması gerekmektedir.

Buna göre, yargılama giderleri ile vekâlet ücreti yönünden taksitle ödeme seçeneği getirilmemiş olup, peşin ödeme halinde peşin ödeme tarihinde, taksitle ödeme halinde ise son taksit tarihinde ödenecektir.

Kesinleşen mahkeme kararında yer alan yargılama giderleri ile vekâlet ücretinin peşin olarak ödenmesi halinde, karar tarihinden ödeme tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınıp hesaplanacak tutar, taksitle ödeme hâlinde son taksit tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınıp hesaplanacak tutar yargılama gideri ve mahkeme kararına ilave edilerek tahsil edilecektir.

Yapılandırma başvurusundan önce kararın icraya intikal ettirilmiş olması halinde, Geçici 64 üncü maddede icra masrafı ve icra vekalet ücreti yönünden bir düzenlemeye yer verilmediğinden, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 100 üncü maddesi kapsamında icra vekalet ücreti ve icra masrafı, yapılandırılan borcun peşin ödenmesi halinde peşin ödeme tarihinde, taksitle ödenmesi halinde ise ilk taksitin ödenme tarihinde defaten ödenecektir.

Yapılandırma hakkının kaybedilmesi:

Peşin ödeme yolunu tercih eden borçlular yönünden; Geçici 64 üncü madde kapsamında yapılandırma başvurusunda bulunan ve peşin ödeme yolunu tercih eden borçlular, yapılandırılmış borçlarının tamamını en geç ilk taksit ödeme süresi içinde ödememeleri durumunda, kapsama giren borçlarını Geçici 64 üncü madde doğrultusunda ödeme hakkını kaybedeceklerdir.

Taksitle ödeme yolunu tercih eden borçlular yönünden; Geçici 64 üncü madde kapsamına giren borçlarını taksitler halinde ödemek amacıyla başvuruda bulunan borçluların anılan maddede öngörülen ödeme yükümlülüklerini yerine getirmeleri gerekmektedir.

Taksitle ödeme yolu tercih edilmiş olmasına rağmen, bir takvim yılı içinde yasal süresinde ödenmemiş veya eksik ödenmiş ikiden fazla taksitin bulunması ya da bir takvim yılında ikiden fazla olmamakla birlikte ödenmemiş veya eksik ödenmiş taksitlerin en geç son taksiti izleyen ayın sonuna kadar ödenmemesi halinde, ödenmeyen taksitler yönünden Geçici 64 üncü maddede öngörülen hükümlerden yararlanma hakkı kaybedilmiş olacaktır.

Dolayısıyla ödenmeyen veya eksik ödenen ya da yasal süresi dışında ödenen her bir taksit için, bir taksit ihlali gerçekleşmiş olduğundan, taksitle ödeme yolunu tercih etmiş borçluların aylık taksit tutarlarını süresi içinde ve eksiksiz olarak ödemeye dikkat etmeleri gerekmektedir.

Bu bağlamda, Geçici 64 üncü madde kapsamına giren borçlarını taksitler halinde ödemek amacıyla başvuruda bulunan borçlularca yapılacak ödemeler sırasıyla;

- Ödemenin yapıldığı dönemde ödeme vadesi sona erecek olan taksite,
- Ödemenin yapıldığı dönemde ödeme vadesi sona erecek taksitin bulunmaması halinde ödeme vadesi geçmiş en eski taksite mahsup edilecektir.

Taksitle ödeme yolu tercih edilmiş olmasına rağmen, bir takvim yılı içinde yasal süresinde ödenmemiş veya eksik ödenmiş ikiden fazla taksitin bulunması ya da bir takvim yılında ikiden fazla olmamakla birlikte ödenmemiş veya eksik ödenmiş taksitlerin en geç son taksiti izleyen ayın

sonuna kadar ödenmemesi halinde, ödenmeyen taksitler yönünden Geçici 64 üncü maddede öngörülen hükümlerden yararlanma hakkı kaybedilmiş olacaktır.

Geçici 60 ıncı maddenin yedinci fıkrasına istinaden, taksit tutarının % 10'u aşılmamak kaydıyla 5 Türk Lirasına (bu tutar dahil) kadar yapılmış eksik ödemeler ihlal sayılmayacaktır.

Bu tutarlar son taksiti takip eden ay sonuna kadar ödenmediği takdirde, borçlular yapılandırma hükümlerinden ödedikleri tutar kadar yararlandırılacak ve kalan borç cari usul ve esaslar çerçevesinde tahsil edilecektir.

Yeniden yapılandırma hakkının kaybedilmesi halinde bakiye alacakların tahsili:

Kapsama giren borçları Geçici 64 üncü madde uyarınca yapılandırılmış olan borçluların, ödeme yükümlülüklerini yerine getirmemeleri nedeniyle anılan madde hükümlerinden yararlanma hakkını kaybetmeleri halinde, ödedikleri tutar kadar yapılandırma hükümlerinden yararlanmış sayılacaklar, bakiye alacaklar ise cari usul ve esaslar çerçevesinde tahsil edilecektir.

Ödeme planlarının ilgililere tebliği:

Geçici 64 üncü madde uyarınca yapılacak başvurulara istinaden hazırlanan ödeme planları başvuru sırasında imza karşılığı ilgiliye veya vekiline elden verilecek ya da başvuru sırasında beyan edilen adrese 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre iadeli taahhütlü yazı ile tebliğ edilecektir.

Ödeme planında asıl alacağın yanında mahkeme vekalet ücreti ve yargılama gideri ile varsa icra vekalet ücreti ve icra masrafı da belirtilecek olup, mahkeme vekalet ücreti ve yargılama gideri yönünden karar tarihinden ödeme tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınıp hesaplanacak tutarın ilave edileceği hususunda açıklamaya yer verilecektir.

Hal böyle olmakla birlikte ödeme planları oluşturulduktan sonra ödenecek tutarlar banka ekranlarına yansıtılacağından, ödeme planları tebliğ edilememiş borçluların her ne kadar ödeme planları taraflarına ulaşmamış olsa bile banka kanalıyla ödeme yapmaları mümkün olacaktır.

Kapsama giren borçlar nedeniyle taşınır ve taşınmaz mallara konulan hacizler ile alınan teminatlar:

5510 sayılı Kanunun Geçici 60 ıncı maddesinin onuncu fıkrasında "Bu maddeye göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir." hükmü yer almaktadır.

Buna göre, Geçici 64 üncü madde kapsamına giren alacaklarla ilgili yapılandırma başvurusunda bulunulması halinde, kapsama giren alacaklarla ilgili tatbik edilen hacizler, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılacak, söz konusu ödemelere isabet eden tutardaki teminatlar ise iade edilecektir.

Bu bağlamda, kapsama giren borçlarını peşin veya taksitler halinde ödemek amacıyla başvuruda bulunan borçlular hakkında tatbik edilmiş olan hak ve alacak hacizleri ile taşınır ve taşınmaz mal hacizleri hakkında aşağıda belirtildiği şekilde işlem yapılacaktır.

Hak ve alacak hacizlerinin kaldırılması

Kurumumuza olan borçlarından dolayı üçüncü kişilerdeki hak ve alacaklarına (maaş, aylık veya gelir, kira, mevduat, istihkak, hakediş vb) 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununa göre haciz konulmuş olan borçluların, söz konusu borçları için yapılandırma başvurusunda bulunmaları halinde, üçüncü kişiler nezdindeki hak ve alacaklar üzerine konulan hacizler;

- Peşin ödeme yolunun tercih edilmesi halinde, borcun tamamının ödenmesinin,
- Taksitle ödeme yolunun tercih edilmesi halinde ise, ilk taksitin ödenmesinin ardından kaldırılacaktır.

Hal böyle olmakla birlikte, hak ve alacaklar üzerine konulmuş olan hacizlerin kaldırılmasından önce üçüncü kişiler tarafından Kurum hesaplarına yatırılan paralar;

23/04/2015 tarihine kadar yatırılmış ise, yapılandırma işlemlerinden önce cari usul ve esaslara göre,

23/04/2015 tarihi ve sonrasında yatırılmış ise, yapılandırma işlemlerinin tamamlanmasının ardından peşin veya taksitler halinde ödenecek tutarlara mahsup edilecektir.

Kanunun yürürlük tarihinden önce haczedilip, bu tarihten sonra Kurum hesaplarına aktarılan tutarın, yapılandırılan alacak tutarından fazla olması halinde ise, söz konusu paralar varsa kapsama girmeyen diğer alacaklara mahsup edilecek, yoksa ilgililere iade edilecektir.

Taşınır ve taşınmaz mallar üzerindeki hacizlerin kaldırılması

Geçici 64 üncü madde kapsamına giren alacaklardan dolayı daha önce taşınır ve taşınmaz mallar üzerine haciz tatbik edilmiş ise, hacze konu malın birden fazla olması ve her birinin değerinin ayrı ayrı belirlenebilir nitelikte ya da ayrı ayrı tescile konu olması şartıyla, haczin devam edeceği malın değerinin en az yapılandırma öncesindeki toplam borç tutarını karşılaması ve borçlu tarafından yazılı talep edilmesi kaydıyla, daha önce konulmuş hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılacak, alınmış teminatlar ise yine yapılan ödemeler nispetinde iade edilecektir.

Buna göre, taşınır ve taşınmaz mallar üzerindeki hacizler;

-Yapılandırma başvurusu sırasında peşin ödeme yolunun tercih edilmesi halinde, yapılandırılan borcun tamamının ödenmesi ve hacze konu olup yapılandırma kapsamına girmeyen başka bir borcun bulunmaması kaydıyla tümüyle,

-Başvuru sırasında taksitle ödeme yolunun tercih edilmesi halinde, ilk taksit tutarının ödenmesi, hacze konu olup yapılandırma kapsamına girmeyen başka bir borcun bulunmaması ve borçlu tarafından talep edilmesi kaydıyla, yapılandırma öncesi toplam borç miktarı kadar hacizler baki kalmak kaydıyla, diğer taşınır ve taşınmaz mallar üzerindeki hacizler kısım kısım kaldırılacaktır.

Bu durumdaki hacizlerin kaldırılabilmesi için Kurum haczinin devam edeceği taşınır ve taşınmaz malın satış kabiliyetinin bulunması ve Kurum alacağının tahsilini güçleştirecek ipotek, haciz vb gibi takyidatların bulunmamasına dikkat edilecektir.

Ayrıca, yapılandırılan alacaklara ilişkin taksit ödemelerinin devamı sırasında, taşınır ve taşınmaz mallar üzerindeki hacizlerin ödemeler nispetinde kaldırılmasının talep edilmesi halinde; kalan borç miktarı tespit edilirken, kalan alacak aslı ile kesinleşmiş mahkeme kararı/kararları sonucu ödemekle yükümlü buldukları her türlü borçlarına, kanuni faiz uygulanan sürenin başlangıcından bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ve söz konusu mahkeme kararı/kararları ile hükmedilen yargılama giderleri/vekâlet ücreti ile bunlara son taksit tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınıp hesaplanacak tutar ile varsa icra vekalet ücreti/icra masrafları dikkate alınacaktır.

Diğer taraftan, gerek yapılandırma kapsamına giren alacaklar için gerekse kapsama girmeyen alacaklar için aynı mallar üzerine haciz tatbik edilmiş veya aynı teminatlar alınmış ise, yapılandırma kapsamına giren alacaklar için uygulanmış hacizlerin, yapılan ödemeler nispetinde kısım kısım kaldırılabilmesi için, yapılandırma kapsamına girmeyen borçların ödenmesi veya 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu kapsamında taksitlendirilmiş olması gerekmektedir.

Yapılandırma talebinde bulunan borçluların, Geçici 64 üncü madde kapsamına giren borçları yapılandırıldığında, yapılandırılan bu borçlar için haciz ve satış işlemleri durdurulacaktır.

Yapılandırma talebine istinaden haciz ve satış işlemleri durdurulduğundan;

Yapılandırma öncesi trafik tescil kayıtları üzerine yakalama şerhi konulmuş olan ancak henüz trafikten men edilmemiş araçlar üzerindeki Kurum haczinin baki kalması kaydıyla, yakalama şerhlerinin kaldırılması için yapılandırma başvurusunda bulunulmuş olunması,

Yapılandırma öncesi haczedilmiş ve trafikten men edilerek otoparkta çekilmiş araçlar üzerindeki yakalamaların kaldırılması için yapılandırma başvurusunda bulunulmuş ve yediemin ücretinin ödenmiş olunması gerekmektedir.

Red ve iadesi yapılmayacak alacaklar

Geçici 60 ıncı maddenin on beşinci fıkrasında, "Bu madde kapsamına giren alacaklara karşılık bu maddenin yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarların bu madde hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz." hükmü yer almaktadır.

Buna göre, kapsama giren alacaklar için, Geçici 64 üncü maddenin yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş tutarların bu madde hükümlerine göre ilgililere iade edilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini, yukarıda belirtilen hususlara titizlikle riayet edilerek gereğinin ifasını, tereddüt edilen hususlarda Hukuk Müşavirliğinden talimat alınmasını rica ederim.

Yadigar GÖKALP İLHAN
Kurum Başkanı